

Durmuş Hocaoğlu

Demokrasi ve Seçkinlerin Siyâsî Zorbalığı

Yeniçağ, “Analiz”, 07 Nisan 2008, Pazartesi., s.08
“Analiz” Sıra No: 644; 2008-035; Nisan-03

YENİÇAĞ

Dünkü yazımımızın nihâyetini, *Demokrasi, Platon'a nazaran, Tiranizm'in ancak bir kademe yukarısında yer alan, bozulmuş bir sistemdir; çünkü, hakîkatin künhüne vâkıf ve kâmil bir ahlâk ile mücehhez filozoflar tarafından değil, kusurlu, taksirli, menfaatlerini öncleyen, gerçeğe vâkıf olmaktan uzak, câhil ve bu sebeple de ahlâken daha az yetkin ve hattâ müfsîd olan Demos'un, yâni Halk'ın, Avâm'ın, yâni “ayak takımı”nın sistemidir* dedikten sonra, *“Hikâye kısaca böyle, ama burada bitmiyor; hattâ belki yeni başlıyor”* diye bağlamıştık.

Nasıl başlıyor?

Şöyle:

İmdi hikâyenin işbu ilk faslı bütün elitizm-entellektüalizm taraftarlarınca bir numaralı temel prensip ittihaz edilmiştir: *“Benim oyumla çobanın oyu bir olur mu”* şeklinde dışa vurulan kuruntuların beslendiği kaynak burasıdır. Bu arada, “entellektüel” ile “entellektüalizm”in birbirine karıştırılmamasına da dikkat edilmelidir; zaman ve mekândan tasarruf kastıyla, “entellektüel”in ne olduğunun bilindiğini farzederek, şunu muhtasaran belirtmeliyim – çünkü mevzûun can damarı burası: **Entellektüalizm**, kendilerini *en yüksek elit* addeden entellektüellerin siyâsî zorbalığını ifâde eden felsefî terimdir; sonraları hemen hemen bilumum seçkin zorbalıkların umûmî adı gibi yerleşen Jakobenizm ve meselâ – çok kimsenin Kemalizm ile karıştırdığı – Kameralizm gibi. Hikâyenin başlangıcı yine bir ölçüde, Platon'a istinad eder. *Devlet*'de (*Politei*) “Bilge-Krallar” doktrinini temellendiren Platon, *Devlet Adamı*'nda (*Politikos*), işbu bilge hükümdarları bir çobana, sevk ve idâre ettiği insanları da sürüye müşâbih addeder; ancak, her ne kadar Jakobenizm'in – ve hattâ bir ölçüde Cumhuriyetçilik'in de – bir yerde menbâi olmasına karşılık, holistik felsefesinin bütününü kavramadan bir kısmını anlamaya çalışan herkesin düştüğü hatâyâ düşerek kendi nefslerine istinadgâh bulmuş olduklarını zanedebilirlerse de buradaki “çoban ve sürü”, aslında bir metafordan ibârettir – kendisinden yaklaşık bin sene sonra, yöneticilerin yönettiklerinin çobanı olduğu söyleyen Hz. Peygamber'in de aynı metaforu yapması gibi.

Hikâyenin ikinci faslına gelince: Platon, “ayak takımı” gibi bir “lâf” etmekte değildir ve üçüncüsü de şu ki, Platon'dan bu yana köprülerin altından çok sular akmış, insanlık çok engin tecrübeler yaşamış bulunmaktadır; öyle ki, entellektüellerin siyâsette hiç de iyi performans göstermedikleri fi'len sâbit olmuş ve nihâyet Kant, her ikisinin sâhasının ayrı olduğunu ve birbirlerinin sâhalarına müdâhale etmemeleri gerektiğini net olarak ifâde etmiştir. Nitekim, Kant'ın bu eserini yazdığı tarihlerde, Fransız entellektüalistleri olan Jakobenlerin döktüğü kan ve ülkelerine ödettikleri ağır fatura da bu hükmü isbat etmeye ziyâdesiyle kifâyet etmiştir.

Burasını az biraz açalım ve bizdeki seçkin(cil)erin – ne kadar “seçkin” sâhi? - içine düştükleri hatâların kısa dökümünü dercedelim:

1: Evvelen tebârüz ettirmekte fayda var ki, bizdekilerin ezici çoğunluğu sahte entellektüeldir; bir nevi’, sâhici filozofun zıddı olan “filodoks” gibi yâni.

2. Kaldı ki, bilgi sâhibi olmak ile siyâsî kararlarda isâbet sağlamak arasında bire-bir orantı bulunduğunu zannetmek de hâlis bir vehimdir. Nitekim, cemiyetin kollektif sezgisi ve vicdânının, çok yerde, entellektellüellerin ferdî bilgileri ve vicdanlarından daha sıhhatli sonuç almakta olduğu tecrübe ile sâbittir.

3. Ayrıca, “vatandaş” kavramının tanımındaki vazgeçilmez üç hak ekseninden en mühimi, “**siyâsî haklar akseni**” olup, o da, siyâsî karar alma mekanizmalarına, hiçbir fark, imtiyaz ve istisnâ tanımaksızın, herkesin mütesâviyen iştirâk etmesi demektir. Bu hak ortadan kalkınca “**vatandaş**” gider yerine “**reâya**” gelir. Burası fevkalhad mühimdir; çünkü siyâset netîcede insanların insanlar üzerine oynadığı bir büyük oyundur ve kendi üzerlerine işlemler yapılan insanların bu oyundaki rollerinin kısılması veya tamâmen ilgası istikametindeki talepler gayri meşrûdur.

4. “Ayak takımı” ya da “câhil insanlar” diye küçümsenen insanlar bu memleket için çalışan, emekleriyle, vergileriyle bu ülkeye omuz veren ve devlet, millet ve vatan dara düştüğünde en önde kan bedeli ödeyen insanlardır. Hâl böyle iken, sıra siyâsî karar alma mekanizmalarında yer almalarına gelince bu haklarını kısmen veya tamâmen ilga etmeye kalkışmak ahlâksızlıktır; domuzluk da denebilir hattâ.

5. Bu insanlar, yâni siz ben, o, bizler, “halk”tır; halk ise... ayak takımı değil, başka birşeydir.

.. en iyisi bir yazı daha tahsîs etmek.

